

Enderun Dergisi

Cilt:2 Sayı:1

Gönderiliş Tarihi: 01/02/2018

Kabul Tarihi: 27/02/2018

ORCID: 0000-0003-5499-445X

KİTAP İNCELEMESİ:

TOPLUMSALIN ALACAKARANLIĞI; KULLANILIP ATILABİLİRLİK ÇAĞINDA YENİDEN DİRİLEN TOPLULUKLAR

Henry A. Giroux, 2018

Esmatorun¹

Dost Kitabevi Yayınları Ocak 2018 de çıkan ve Ümit Hüsrev Yolsal tarafından çevrilen 160 sayfalık eser Giroux'un Eğitim ve çoktandır marjinalleşmiş bir gençliği tümünden gözden çıkararak bir toplumu bekleyen akıbetten söz edilmektedir.

Eleştirel pedagojinin kurucusu, Birleşik Amerikalı düşünür, eleştirmen. 1977 yılında Carnegie-Mellon Üniversitesi'nden doktorasını aldıktan sonra 1983'e kadar Boston Üniversitesi'nde ders verdi. Ardından Miami ve Penn State Üniversitelerinde görev aldı. Kitabın yazarı Henry A. Giroux Ontario'daki McMaster Üniversitesi'nde hala öğretim görevlisi olarak çalışmasını sürdürmektedir. Yazar alanının en etkili ve çığır açıcı düşünürlerinden birisidir. Yazarın 11 kitabı bulunmaktadır.

Yazar bu eserinde eğitimi ve marjinalleşmiş gençliği tamamen gözden çıkararak bir toplumu bekleyen bir sondan söz edilmektedir. Özelleşmiş çıkarlar uğruna geleceği ipotek altına alınmış bir toplumun nasıl bir çıkmaza sürüklendiğinin çok da büyük bir analiz becerisi gerektirmediğini, yıkımın kısa ve orta vadeli sonuçlarının gündelik hayatta hızla boy attığını özellikle vurgulayarak doğuştan gelen hakların alınıp satılabilen, devredilebilen birer müzakere kalemine dönüştüğü bugünün dünyasında, bu yakıcı tartışmanın tüm olası sonuçlarını bir kamu entelektüeli olarak sorguluyor. Tüm bu karmaşa ve yıkımın orta yerinde umut yüklü bir perspektifi gözden ırak tutmadan başarıyla gerçekleştiriyor.

Yazar bu kitabını genç kesime ve genç kesimi gözden çıkararak kitlelere hitaben yazmıştır. Kitabın genç okuyucular tarafından okunmasında fayda vardır. Yazar, üslubunu gayet düzgün kullanmış fakat kitabın dili ağır olduğu için kitap akıcılığını kaybetmiş. Kitabın kapak kısmı toplumun içerisinde yer alan karmaşıklığı ele alır şekilde tasarlanmış; karmaşık bir şekilde birbirine yakınlık kuran birkaç kişi resmedilmiştir.

¹ Lisans Öğrencisi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, esmatorun1@gmail.com

“Öğrenciler yaşça büyük nesillerin genç insanların geleceğinden çaldığı genel duruma da karşılar.” Kitabın giriş kısmında yer alan bu söz öğrencilerin başlatmış olduğu gençlik hareketinin sebebini açıkça ortaya koymaktadır. Anlatılmak istenen, öğrenciler ve genç insanlar artık diremiyor, yeni dayanışma biçimleri ortaya koyuyor, iktisadi ve siyasi eşitliğe adanmış bir demokrasi görüşünü sahipleniyor. Kitapta yer alan Mayıs 1968’in en ünlü sloganı “gerçekçi ol, imkânsız iste” sözü okuyucuya farkındalığı ve mücadeleyi olanaklı kılmayı aşlamaktadır. Birinci bölümde anlatılmak istenen konu, kamu hizmetlerinin içini boşalarak ve onları özel bir tedarikçiler ağı haline getirerek devletin dokusunu paramparça etmeye başlanmasıdır. Walter Benjamin’in Tarih Meleği 1940’lı yıllarda üst üste yığılan tek bir felaket olarak görünen olayları yansıtmaktadır, anlatılmak istenen meleğin bile bu tür olaylar karşısında çözüm bulamadığıdır ve bu durum ilerlemeye engel olacaktır. İkinci bölümde bireysel ve toplumsal sorumlulukların zayıfladığı konu alınmıştır. İnsanların gereksinimlerine daha ılımlı yaklaşan bir toplum elde etmek için bir araya toplanma cesaretinin yitirilmesi, demokratik baskıların zayıflaması, sorumlu yurttaşlıktan kitlesel bir kopuşun yaşanıldığından bahsedilmektedir. Üçüncü bölümde belgesi olmayan insanların korkmadan yaşamalarının olanaksızlaştırıldığına vurgu yapılmaktadır. Yazar, David Harvey’in “akademi çeşitli neoliberal disiplin aygıtlarına tabi kılınırken, aynı zamanda neoliberal düşüncelerin yayıldığı bir yer haline geliyor” iddiasını haklı bulmaktadır. Dördüncü bölüm dayatılmış bellek yitimini konu almaktadır. Bu bölümde özellikle demokrasinin neoliberalizmle birlikte öldüğü düşünülse de Amerikan halkı için özgürlükler farklı konularda birbirinden ayrıldığı için böyle düşünmek yanlış olacaktır. Konu alınan dayatılmış bellek yitimi, yalnızca demokrasiyi canlı tutmak için gereken bellek egzersizinde değil, aynı zamanda, karanlık günlerden geçerken alternatif değerler, bilgi, toplumsal ilişkiler sağlamakta ve en umut veren şeyin, canlı bir biçimleyici kültürün koşullarını geliştirmekte de araçsal olan kamu entelektüellerinin, medya kuruluşlarının ve büyüyen toplumsal hareketlerin arkasında tolanmamız gerekmektedir. Beşinci bölümde yükseköğrenimi bir kamu yararı olarak savunmak konu alınmıştır. Böyle bir tartışma, yükseköğrenimi bir kamu yararı olarak savunmakta ve onun bir toplumsal hak olarak finanse edilmesinde önemlidir. Kitabın bölümleri sosyal devlete, işçilere, genç insanlara, öğrenime ve kullanıp atılabilirliğin sınırında yer işgal eden diğerlerine yönelik hali hazırdaki saldırının farklı unsurlarını ele almaktadır.